

NORSK

PATENT

OFFENTLIGGJORT AV STYRET FOR DET INDUSTRIELLE RETTSVERN 17. AUGUST 1959
PATENTKRAV INNGITT I NORGE 9. MAI 1956 — PATENT GITT 20. JUNI 1959

Anordning ved fiskefartøyer med slipp eller renne akterut.

INGENIØR NILS JOHANNES LIAAEN,
Alesund.

(Fullmektig: Sivilingeniør Th. Jespersen i firma J. K. Thorsens Patentbureau, Oslo.)

Oppfinnelsen angår fiskefartøyer av den art som er utstyrt med en slipp eller renne akterut for utsetting og opphaling av fiskeredskaper.

Ved tidligere kjente fartøyer av denne art var det nødvendig for opphaling av fangsten å trekke fiskeredskapet med iværende fangst over slippet og opp på et øvre dekk hvorfra fangsten ble sluppet gjennom luker ned til et lavere dekk for bearbeidelsen. Når det tas store fangster, f. eks. i trål, blir denne meget påkjent når den med fangsten trekkes opp over slippet. Spesielle forholdsregler var derfor nødvendige for å gi trålen tilstrekkelig styrke, f. eks. har trålens fiskepose vært delt på langs med en notvegg og spesielle tauforsterkninger har vært lagt inn i posens vegger. På rike fangstfelter har man måttet begrense fangstmengden for hver opphaling av trålen ved å begrense tiden mellom opphalingene.

For å avhjelpe disse mangler samt for å muliggjøre benyttelsen av arbeidsbesparende redskapsbetjening både ved trål og ved snurpenot, spesielt på det åpne hav, er i henhold til oppfinnelsen fartøyet på hver side av slippet forsynt med et utbygg eller en bjelke som strekker seg akterover forbi slippens akterkant og er slik utstyrt at de kan tjene til å holde en åpning i en i sjøen liggende not e. l. tilstrekkelig utspilt til at en hov eller annet griperedskap kan senkes ned i noten. Videre er fartøyet i henhold til oppfinnelsen bygget så at såvel slippet som en del av akterdekket foran slippet er åpen oppad, slik at en transportinnretning med en nedhengende hov eller et annet griperedskap for fangsten kan svinge fritt fra en stilling hvori hoven kan senkes ned i

fangstredskapet i sjøen aktenfor slippet til en stilling med hoven over dekket foran slippet, så at fangsten kan tømmes ut på dekket. Denne utforming av fartøyet akterende muliggjør at den største del av fangsten kan tas ut av fiskeredskapet mens dette ennå ligger i sjøen. Når så en passende mengde av fangsten er tilbake i fiskeposen kan trålen eller noten trekkes opp over slippet uten å bli utsatt for sterkere påkjenninger, og den resterende del av fangsten på vanlig måte tømmes ut på dekk og gjennom lukene til det underliggende dekk.

Det nevnte utbygg kan utføres som en del av selve skipskonstruksjonen, idet det da hensiktsmessig utføres med et tverrgående parti aktenfor det sted hvor transportorganet skal gripe fangsten, eller utbygget kan utføres som et særskilt galleri eller liknende, hensiktsmessig bestående av en langsgående del på hver sin side av slippet og en tverrgående del som forbinde de langsgående deler ved eller nær disses aktre ender, idet galleriet da fortrinnsvis utføres helt eller delvis demonterbart eller svingbart om sin forreste ende.

Benytter man trål som redskap så hales trålen inn på vanlig måte inntil fiskeposen med fangsten kommer inn til akterenden av slippet. Trålen er i posens overkant forsynt med en langsgående sliss, som er holdt lukket med en snor eller line hvis ende er knyttet i slissens forreste ende. Når snoren er løst kan slissens kanter festes til sidene av utbygget eller galleriet så posen holdes åpen og fangsten lett kan haves ut gjennom åpningen. Etter hvert som fangsten minker i posen kan man åpne slissen videre akterover ved å trekke ut

flere snorer og redskapet trekkes lengere inn inntil der er tatt opp så meget av fangsten at redskapet lett kan trekkes opp for tømning av den siste del av denne.

Benyttes snurpenot som fiskeredskap, trekkes snurpelinens to parter med bunnen av noten oppover slippet. En del av notens «kavel» (overkant med flottører) festes til utbygget eller galleriet aktenfor slippet og så meget av noten hales inn over slippet at fangsten samles i en pose av passende størrelse aktenfor denne. Herfra kan så fangsten gripes, f. eks. haves opp på dekket med en hæv betjent av bom e. l.

For lettvinnt å kunne hève eller på annen måte gripe fangsten i dårlig vær med meget slingring er det hensiktsmessig å anvende en kran i form av en tverrskips over slippet stående to-benet galge, hvis ben er lagret svingbare om en horisontal akse, og i eller nær hvis øvre hjørner der er anbrakt blokker for dobbelt heisetau e. l. for transportredskapet (håven) slik at dette blir hengende i en hanefot. Herved hindres eller minskes sideveis slingring av redskapet.

For å holde det moment som er nødvendig for svingning av galgen i langskipsretningen lavest mulig, er heisetauene fra hver blokk i toppen av galgen til winch ført over lederuller eller -skiver som er beliggende slik at resultantkraften i blokkene går tilnærmet gjennom galgens svingakse.

I stedet for en sådan svingende galge kan det benyttes bom eller kran som svinger om en vertikal akse, og i stedet for en hæv kan der benyttes et annet hensiktsmessig transportredskap.

På tegningen er skjematisk vist to utførelsesformer av akterenden av fartøyer utstyrt med anordningen i henhold til oppfinnelsen.

Fig. 1 er et sideriss og fig. 2 et grunnriss av et fartøy hvor det nevnte utbygg aktenfor slippet består av et galleri som kan svinges opp om en akse i forkant, og fig. 3 viser fartøyet sett aktenfra. Fig. 4 er et sideriss og fig. 5 et grunnriss av et fartøy hvor det nevnte utbygg er utført i ett med fartøyet skrog.

På tegningen er slippet betegnet med 1 og fiskeredskapet med 2. Slippet strekker seg fra eller omtrent fra vannlinjen og opp til et øvre dekk 3, og er åpen oppover i hele sin lengde.

Ved den i fig. 1—3 viste utførelsesform består utbygget aktenfor slippet av et galleri med sidestykker 4 og 5 på hver sin side av slippet og et akter tverrsgående stykke

6. Delene 4 og 5 er lagret svingbare om tapper eller lignende 7 så galleriet kan svinges opp i vertikal stilling som vist med punkterte linjer når det ikke fiskes.

Kranen for transport av fangsten fra fiskeredskapet til dekk består av en galge med to ben 8 og 9, som er svingbart lagret på hver sin side av rennen om tapper e. l. 10 og 11 så galgen kan svinges i langskipsretningen. I det viste eksempel skjer svingningen av galgen hydraulisk ved hjelp av sylindren 12, som er lagret svingbar om tapper 13 og hvis stempelstang 14 er svingbart lagret om en tapp på galgens ben 8 resp. 9.

15 er en hæv opphengt i to tauer 16 og 17 som går over blokker 18 og 19 i galgens hjørner og herfra er ledet over faste blokker eller skiver 21, 22 lagret i en fast utviser e. l. 23 på fartøyet og til vinsjer 24 og 25. Skivene 21 og 22 er anbrakt slik i forhold til galgens ben at resultanten av strekkene i heisetauene i blokkene 18, 19 i begge galgens svingeretninger går tilnærmet gjennom benenes svingakse.

Ved den i fig. 4 og 5 viste utførelsesform er utbygget som nevnt utført i ett med fartøyet skrog og har en tverrsgående del 26 i akterkant. Transportinnretningen er her den samme som ovenfor beskrevet i forbindelse med fig. 1—3. Ved begge utførelsesformer kan fiskeredskapet under opphåvingen av fangsten holdes åpen ved at kantene av trålen eller noten ved hjelp av passende innretninger holdes fast til galleriet resp. utbygget på begge sider av slippet, som antydnet ved 27.

Anførte publikasjoner:

1. Anordning ved fiskefartøyer med oppad åpen slipp eller renne akterut for utsetting og opphaling av fiskeredskaper, karakterisert ved at fartøyet på hver side av slippet er forsynt med et utbygg eller en bjelke (4, 5) som strekker seg akterover forbi slippens akterkant og er slik utstyrt at den kan tjene til å holde en åpning i en i sjøen liggende not (2) e. l. tilstrekkelig utspilt til at en hov (15) eller annet griperedskap kan senkes ned i noten (2).

2. Anordning ved fiskefartøyer med oppad åpen slipp eller renne akterut for utsetting og opphaling av fiskeredskaper og med innretning til å holde åpen et på slippet eller i rennen eller i sjøen liggende fiskeredskap, karakterisert ved at fartøyet foruten over slippet (1) også er åpen oppad over en del av dekket (3) foran slippet så at en transportinnretning (8, 9) med en

nedhengende hov (15) eller et annet gripe-
redskap for fangsten kan svinge fritt fra
en stilling hvori hoven kan senkes ned i
fangstredskapet (2) i sjøen aktenfor slip-
pen (1) til en stilling med hoven over dek-
ket (3) foran slippen.

3. Anordning som angitt i påstand 1,
karakterisert ved at utbygget eller bjelken
foruten å bestå av en langsgående del (4,
5) på hver sin side av slippen også består
av en tverrsgående del (6) ved eller nær
de langsgående delers aktre ender, og er
avtagbart eller svingbart i sin forreste en-
de.

4. Anordning som angitt i påstand 2,
karakterisert ved at transportanordningen
omfatter en tverrskips over slippen ståen-
de galge (8, 9) av i og for seg kjent art, med
benene lagret svingbart om en horisontal
akse (10, 11), og i hvis øvre hjørner er an-

brakt blokker (18, resp. 19) for to heise-
tauer (16, resp. 17) som danner en hanefot
hvori hoven (15) er opphengt.

5. Anordning som angitt i påstand 4,
karakterisert ved at bæretauene 16, 17) for
hoven (15) gjennom blokker (8, 9) er ført
over ledeblokker (21, 22) som er beliggende
slik at resultanten av tautrekkene i heise-
blokkene (18, 19) i galgehjørnene i begge
ytterstillinger av galgen (8, 9) går tilnær-
met gjennom galgens svingeakse.

Anførte publikasjoner:

Norsk patent nr. 43 120.

Tysk patent nr. 456 344.

U.S. patent nr. 2 414 055.

Fishing Boats of the Word 1955 publisert
ved The Fishing News London side 567
figur 604.

nedhengende hov (15) eller et annet gripe-
redskap for fangsten kan svinge fritt fra
en stilling hvori hoven kan senkes ned i
fangstredskapet (2) i sjøen aktenfor slip-
pen (1) til en stilling med hoven over dek-
ket (3) foran slippen.

3. Anordning som angitt i påstand 1,
karakterisert ved at utbygget eller bjelken
foruten å bestå av en langsgående del (4,
5) på hver sin side av slippen også består
av en tverrsgående del (6) ved eller nær
de langsgående delers aktre ender, og er
avtagbart eller svingbart i sin forreste en-
de.

4. Anordning som angitt i påstand 2,
karakterisert ved at transportanordningen
omfatter en tverrskips over slippen ståen-
de galge (8, 9) av i og for seg kjent art, med
benene lagret svingbart om en horisontal
akse (10, 11), og i hvis øvre hjørner er an-

brakt blokker (18, resp. 19) for to heise-
tauer (16, resp. 17) som danner en hanefot
hvori hoven (15) er opphengt.

5. Anordning som angitt i påstand 4,
karakterisert ved at bæretauene 16, 17) for
hoven (15) gjennom blokker (8, 9) er ført
over ledeblokker (21, 22) som er beliggende
slik at resultanten av tautrekkene i heise-
blokkene (18, 19) i galgehjørnene i begge
ytterstillinger av galgen (8, 9) går tilnær-
met gjennom galgens svingeakse.

Anførte publikasjoner:

Norsk patent nr. 43 120.

Tysk patent nr. 456 344.

U.S. patent nr. 2 414 055.

Fishing Boats of the Word 1955 publisert
ved The Fishing News London side 567
figur 604.

